EESTI VABARIIK

PROJEKT „RUKIS ja 100 lilleõit Eestile“

2018/2019, 2019/2020. õa

Jänesselja LASTEAED

Eripära: Jänesselja Lasteaias tegeldakse süvitsi eesti rahvakultuuri tundmaõppimise ja hoidmisega.

Väärtus: Jänesselja Lasteaia üks väärtustest on rahvuslikkus.

EESTI

Eesti Vabariik – 100 tähistamine

Rukki-projekti tutvustamise illustreerimiseks on kasutatud üldise plaaniga fotosid.
Fotosid laste töödest ja tegemistest ei avalikustata seoses isikuandmete kaitse seadusega.

Eesmärk:

- Laps on läbi kogemuse õppinud esivanemate töid (vilja külvamine, sirbiga vilja koristamine, vihkude seadmine ja kuivatamine rukkihakis; rehepeks ja vilja tuulamine; käsikivil viljaterade jahvatamine).
- Laps teab erinevaid tööriistu (nt külimit, käsikivi, sirp, leivaastja jt).
- Laps on läbi praktilise töö kogenud aia ehitamist (näeb esivanemate talude ümber paiknevaid erinevaid aia tüüpe).
- Laps on maitsnud oma küpsetatud leiba.

Pätsi, pätsi, leivapätsi.

Kust on tulnud leivakene?

Panin rukkiterada mulda.

Lugesin peale viljasõnad:

Säält poolt, kust puhub tuul,

viljale õnne,karjale kasu,

tegijale tööd jasööjale leiba.

1

Augustikuus 2018.a tegime lasteaia õuealale põllu. Iga rühm sai 2 x 5 m põllulapikese.

Kosuta põldu, siis annab ta leiba!
/Eesti vanasõna/

2

Septembrikuu alguses 2018.a külvasid lapsed talirukki terad mulda.
Külimiti täis rukkiterasid! Ja päev täis tööd!

Kuidas külv, nõnda lõikus!
/Eesti vanasõna/

Rukis külvati 5.09.2018 ja fotol on rukis 7 päeva hiljem ehk 11.09.2018.
Üheleheline rukkioras on tärganud.

Rukis kuu aega hiljem ehk 15.10.2018

3

Laste pakutud ideedest, kogutud materjalist ning laste enda teostusena ehitati rukkipõllu kaitseks aed.
Lapsed kujundasid oma põllulapikese juurde ka rühma nimetahvli.

Oktoober 2019

Aeda tee noorel kuul, katust kata vanal ajal!
/Eesti vanasõna/

4

Talivili talvitub valge lumevaiba all.

Tee tööd ja näe vaeva, siis saad ka leiba!
/Jänesselja vanasõna/

15.01.2019

5

Käes on kevad. Rukis on talve kenasti üle elanud.
Külvasime mulda rukkilille, karikakra, mooni jt õistaimede seemneid, et saada osa ka õiteilust.

Maa räägib ise enda eest kevadel!
/vanarahva ütlemine/

Aprill 2019

6

Hää lille pääle lindas mehiläne!
/vanarahva ütlemine/

Meie rukis üha kasvab!

Mai/juuni 2019

Juuli 2019

August 2019

Rukis on maja perenees!
/Eesti vanasõna/

Meie viljapõld

7

Viljalõikuse aeg on käes. Lapsed ja töötajad sirbi, kääride, ka hekilõikuriga on põllul vilja lõikamas. Kõik kaunid lilleõied sai nopitud ja tuppa vaasi toodud.

Kuidas küli, nõnda vili!
/Eesti vanasõna/

August 2019

8

Viljapeksu ehk rabamise tegime saalis ja iga laps sai selles kätt proovida. Iga kuldaväärt viljatera tuli kaussi korjata. Siis jätsime viljaterad kuivama ning ühe tõeliselt tuulise ilmaga võtsime ette tuulamise.

Rukis on kallimp kui kuld!
/Eesti vanasõna/

September 2019

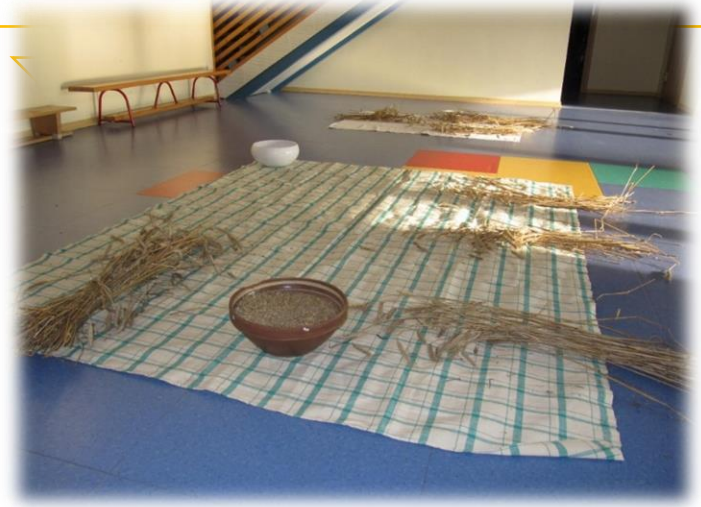

9

Viljaterad jahvatasime jahuks käsikiviga – seda käisime tegemas Kurgja Talurahvamuuseumis oktoobris 2019.

10

Ja nüüd leiba küpsetama!
Iga rühm annetas paar omaküpsetatud leivaviilu ka näituse tarbeks. Samuti sai näitusel tutvuda leiva retseptiga, sest nii mõnigi töötaja ja vanem proovisid hiljem kätt leivaküpsetamises.

Kodo leib om kõkõ magusamp!
/Eesti vanasõna/

Oktoober 2019

11

Viljapeksust järgi jäänud põhust tegime jõulupärjad – nendega kaunistasime kogu maja.

Ma ise ilutegija!
/Eesti vanasõna/

12

Augustis 2018 alustatud ja detsembris 2019 lõppenud vilja-projekti dokumenteeriti järjepidevalt ning projekti käiku kajastati näitusega koridoris. Nii kuis projekt edenes, nii ka näitus laienes.

Iga lapse tarvis on leib loodud!
/Eesti vanasõna/

Projekti algus: vilja külvamine

Projekt: viljalõikus

Projekt: viljateradest jahu jahvatamine

Viljasaak on küll koristatud, kuid põldu ei tohi sööti lasta.
Aasta hiljem on kõik taas usinaste põllutöid tegemas – meie Tootsi-peenar.

Köögiviljad vaheldumisi lilledega on jõudsalt kasvanud
ja peatselt ongi taas käes aeg saak põllult koristada.

Põllutööd kevadel

Töö kiidab tegijat!
/Eesti vanasõna/

EESTI VABARIIK

Leib on vanem kui meie!

/Eesti vanasõna/

Kujundus: Aina Alunurm